

רע"פ 1251/20 - אילנית סבח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1251/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: אילנית סבח

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בתיק עפ"ג 15183-07-19 מיום 22.1.2020 שניתן על ידי כב' השופטים אליהו ביתן, גילה שלו, ישראל אקסלרד

בשם המבקשת: עו"ד גבריאל פורט
בשם המשיבה: עו"ד מריה ציבלין

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופטים א' ביתן (סג"נ), ג' שלו, י' אקסלרד) בעפ"ג 15183-07-19 מיום 22.1.2020, בגדרו ערעור המבקשת על גזר דינו של בית משפט השלום באשקלון (כב' השופט ח' נחמיאס) בת"פ 7637-11-17, התקבל ביחס לרכיב הפיצויים ונדחה ביחס לרכיב המאסר.

רקע והליכים קודמים

1. המבקשת הורשעה על פי הודאתה בעבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ושתי עבירות הונאה בכרטיס חיוב בניגוד לסעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. על פי כתב האישום המתוקן קיבלה המבקשת במרמה מהמתלון 1 סכום של 190,808 ש"ח ועשתה שימוש בכרטיס האשראי של המתלון 1 ללא הסכמתו או אישורו בסכום של 1,350 ש"ח (האישום הראשון). בנוסף, עשתה המבקשת שימוש בכרטיס האשראי של מתלון 2

ללא הסכמתו או ידיעתו בשני מועדים בסך כולל של 1,248 ש"ח (האישום השני).

2.

ביום 8.1.2019 חתמו המבקשת והמשיבה על הסדר טיעון לפיו הצדדים יעתרו במשותף להטיל על המבקשת עונש מאסר בן שישה חודשים שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות (להלן: העונש המוסכם); מאסר על תנאי; והתחייבות להימנע מביצוע עבירה. זאת בכפוף לכך שהמבקשת תפקיד בקופת בית המשפט טרם הטיעונים לעונש סכום של 192,056 ש"ח. הוסכם כי אם המבקשת לא תפקיד את הסכום לעיל, תעתור המבקשת לעונש מאסר בפועל; מאסר מותנה; פיצוי למתלוננים; קנס כספי; והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

ביום 11.6.2019

גזר בית משפט השלום על המבקשת את עונשים הבאים: שניים-עשר חודשי מאסר בפועל; שמונה-עשר חודשי מאסר מותנה; קנס על סך 5,000 ש"ח; פיצוי למתלונן 1 בסך 200,000 ש"ח ופיצוי על סך 1,500 ש"ח למתלונן 2. בגזר הדין, עמד בית המשפט על כך שהמבקשת לא קיימה את תנאי הסדר הטיעון, לא הפקידה את סכום הכסף המוסכם, לא שיתפה פעולה עם הממונה על עבודות השירות ואף הולכה שולל את בית המשפט. בית המשפט עמד על הסכנה הרבה הנשקפת לשלום הציבור ובטחונו הנובעת מהמבקשת נוכח מעשיה; על הפגיעה החמורה בערכים מוגנים שנגרמה ממעשי המבקשת; ועל מדיניות הענישה הנוהגת; וקבע את מתחם הענישה ההולם משישה חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות ועד לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש במתחם שקל בית המשפט לחומרא את עברה הפלילי של המבקשת הכולל את הרשעתה בעבירות דומות בגין הושת עליה עונש מאסר בפועל בן ארבע שנים, ולקולא את הודאתה באשמה ואת האחריות שנטלה על מעשיה.

המבקשת ערערה על גזר הדין לבית המשפט המחוזי. בית המשפט דחה את הערעור ביחס לרכיב המאסר בפועל וקיבל את עמדת המבקשת לפיה יש לבטל את הפיצוי שחויבה לשלם למתלונן 1 משניתן פסק דין בהליך אזרחי אשר חייב את המבקשת בתשלום נזקי המתלונן 1 בסך 500,000 ש"ח, בקבעו כי פיצוי "לא נועד להעשיר את הנפגע אלא לפצותו על הנזק". עוד מצא בית המשפט להמיר את משך תקופת המאסר חלף הקנס בעשרה ימים תחת חמישים ימים. ביחס לעונש המאסר בית המשפט קבע כי משהמבקשת לא שילמה כל פיצוי למתלונן 1 תוך מתן תירוצים נעדרי ביסוס, אין להתבסס בגזירת הדין על העונש לו הסכימה המשיבה במסגרת הסדר הטיעון. עוד נקבע לגופו של עניין כי העונש שהוטל על המבקשת ראוי נוכח חומרת מעשיה ומידת האשם הגבוהה; היות מעשיה מתוכננים היטב; הימשכותם על פני תקופה ארוכה; הישנותם; וסכום הכסף הנכבד אותו קיבלה במרמה מהמתלונן 1.

המבקשת ממאנת להשלים עם פסק הדין ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה ותגובת המשיבה

3.

לשיטת המבקשת, ביטול הפיצוי הפלילי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מעלה שאלה עקרונית באשר לדינו של "הסדר טיעון שלא יצא לפועל (שלא באשמת הנאשם) בשל אי עמידה בתנאי מתלה שלימים בית המשפט קבע שאין לו מקום ברכיבי הענישה". המבקשת טוענת כי לא ידעה על קיומם של הליכים אזרחיים בעניינה בעת החתימה על הסדר הטיעון אשר לימים מנעו ממנה לעמוד בתנאיו. לשיטתה, משסבר בית המשפט המחוזי כי לאור תוצאות פסק הדין האזרחי אין מקום לפיצוי פלילי, יש לראות

בהתניית הפקדת הכספים לקיום הסדר הטיעון כמבוטלת, ולהשית על המבקשת את העונש המוסכם. עוד סבורה המבקשת כי בניגוד לקביעות הערכאות קמא, מעשי המבקשת אינם ברף פלילי גבוה המצדיק עונש מאסר בפועל; כי יש להתחשב בנסיבותיה האישיות של המבקשת; וכי בית משפט השלום שגה בקבעו את העונש במרכז המתחם, נוכח חלוף זמן רב מהרשעתה הקודמת של המבקשת ומבלי שניתן תסקיר מבחן בעניינה. נוסף לכך, ונוכח משבר נגיף הקורונה, סבורה המבקשת כי בקשתה מעלה שאלה עקרונית באשר לאופן בו על מצב החירום להשפיע על הענישה, ולשיטתה, משהסיכון הנשקף לאסירים לחלות בנגיף גבוה, יש להימנע מהשתת מאסר בגין עבירות כגון אלו בהן הורשעה.

מנגד, סבורה המשיבה כי הבקשה אינה חורגת מעניינה הפרטני של המבקשת ואינה מעלה כל שאלה עקרונית שטעונה הכרעה ב"גלגול שלישי". לשיטת המשיבה, ביטול הפיצוי הפלילי איננו מצדיק הקלה נוספת בעונשה של המבקשת. כך, המשיבה טוענת כי הפחתת העונש היא הטבה השמורה לנאשמים אשר נטלו אחריות על מעשיהם ותקנו את הנזק לו גרמו בעוד שהמבקשת, לא שילמה את הפיצוי למתלון 1 על אף דחיות רבות שניתנו לה על ידי בית המשפט וכי אף במסגרת פסק הדין האזרחי, לא שולם למתלון 1 דבר לבד סכום של כ-31,000 ש"ח שנגבה באמצעות עיקולים. לעניין נסיבותיה האישיות של המבקשת ומתחם הענישה, סבורה המשיבה כי בית משפט השלום התחשב במכלול שיקולי הענישה כפי שאף עלה מפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

דיון והכרעה

4. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה ובתגובת המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם עולה שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינים הפרטיים של הצדדים או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין(רע"פ 1529/20 אל סיד נ' מדינת ישראל(15.3.2020), להלן: עניין אל סיד). בענייננו, לא מצאתי כי הבקשה חורגת מענייני הפרטי של המבקש על אף הניסיון לשוות לה אצטלה עקרונית, כך שלמעשה, ממוקדת הבקשה בחומרת העונש, עילה אשר על דרך כלל לא מקימה מתן רשות ערעור אלא במקרים חריגים בלבד בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (ראו עניין אל סיד), ולא התרשמתי כי המקרה דנן נמנה על אותם מקרים חריגים.

בדין קבע בית המשפט המחוזי כי אין לראות בעונש המוסכם במסגרת הסדר הטיעון שהמבקשת לא קיימה את תנאיו "כנקודת התייחסות" לעונש שיש להשית על המבקשת. יתרה מכך, אין כל בסיס לטענת המבקשת לפיה יש בביטול רכיב הפיצויים בפסק דינו של בית המשפט המחוזי כדי להשליך בדיעבד על הסדר הטיעון, כך שיבוטל תנאי הפקדת הפיצוי שנקבע במסגרתו. כך, מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט המחוזי כי העונש שהוטל על המבקשת ראוי נוכח מכלול השיקולים אותם פירט בפסק דינו.

אשר לטענת המבקשת בדבר משבר נגיף הקורונה, זו כבר זכתה להתייחסותי ואין לקבלה:

"אין בנסיבות מצב החירום כדי להצדיק מתן רשות ערעור, ולמעלה מן הצורך יוער כי שירות בתי הסוהר נערך למצב החירום ונותן מענה ראוי" (ראו רע"פ 2312/20 מלקו נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (7.4.2020); וראו רע"פ 2502/20 פלוני נ' מדינת ישראל,

בפסקה 3(16.4.2020)).

5. סוף דבר, הבקשה נדחית. המבקשת תתייצב לריצוי עונש המאסר ביס"ר נווה תרצה, ביום 1.6.2020 עד לשעה 10:00 כשברשותה תעודת זהות. על המבקשת לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ט בניסן התש"ף (23.4.2020).

ש ו פ ט